

Túto nedeľu oslávime päť rokov od pádu Lehman Brothers. No krízu môžeme s pokojným svedomím prehlásiť už za šesť ročnú

Grécko zažilo dva bailouty, chystá sa tretí. Člen výkonnej rady ECB pripustil, že Grécko bude potrebovať pomoc ešte dvakrát.

Vo Francúzsku vláda vydala neoficiálny návrh rozpočtu na rok 2014. Deficit v ňom dosahuje výšku 4,1% na rok 2013.

Nesprávny vek. Jeden, či dva balíky pre Grécko? Neberte Holanďanom prácu!

Túto nedeľu oslávime päť rokov od pádu Lehman Brothers. V médiach sa dočítate, že je to začiatok krízy. No krízu môžeme s pokojným svedomím prehlásiť už za šesť ročnú a poslať ju do školy. Už v septembri 2007 padla britská banka Northern Rock. A už dva mesiace pred tým sa svetový finančný systém zmietal v křčoch, keď Bear Stearns priznal miliardové straty a najväčšia francúzska banka BNP Paribas hlásila problém s likviditou. ECB vtedy behom dvoch augustových dní do systému naliala 155 miliárd eur.

BNP PARIBAS
The bank for a changing world

Ako to vyzerá po šiestich rokoch? Grécko zažilo dva bailouty, chystá sa tretí. Alebo tretí a štvrtý? Člen výkonnej rady ECB Luc Coen pripustil, že Grécko bude potrebovať pomoc ešte dvakrát. Krajine sa podarilo stabilizovať primárny deficit, no problémy vyražajú zo všetkých strán. Napríklad hlavný penzijný fond od roku 2010 zväčšil svoju dieru o dve tretiny na 8 miliárd eur. Penzijný systém je vo vážnych problémoch a budúcim dôchodcom hrozia len minimálne dôchodky necelých 400 eur. Nepripomína vám to niečo?

Únia hľadá všetky možnosti, ako do krajiny posunúť ďalšie peniaze a nenahnevať (nielen) nemeckých voličov. Jednou z možností, ktorá sa zvažuje, je povoliť použitie prepadaných štrukturálnych fondov z obdobia 2000-2006 za asi 1,14 miliardy eur.

Cypru hrozí sklznutie do gréckeho scenára. Agentúra Moody's varovala, že krajine hrozí v krátkom čase reštrukturalizácia dlhu, alebo ľudovo povedané bankrot. Verejný dlh Cypru by mal v roku 2016 dosiahnuť závažných 140% HDP.

Na pretras sa opäť dostal aj najhorúcejší kandidát na pomoc z eurovalu, Slovinsko. Ministri financií členských štátov majú tento piatok diskutovať o situácii v tejto malej krajine, kde štátnym bankám pre straty v posledných rokoch chýba kapitál vo výške 7,5 miliardy eur, čo je 21% HDP Slovinska.

Vo Francúzsku vláda vydala neoficiálny návrh rozpočtu na rok 2014. Deficit v ňom dosahuje výšku 4,1% na rok 2013 a 3,6% na rok 2014. Pôvodné stropy dohodnuté s Komisiou boli 3,7% a 2,9%. Klesol aj odhad rastu na rok 2014. Podobne Portugalsko na rok 2014 hlási 4,5% deficit a nie 4%, ako bolo plánované. A to je rok 2014 ešte niekoľko mesiacov ďaleko.

Francúzskou odpoveďou je zvýšenie škrtovej dane o 1 miliardu eur a dokonca sa zvažuje zíženie korporátnej dane z 33,3% na 30%.

Za tejto situácie vydal predseda Komisie Jose Manuel Barroso svoje pravdepodobne posledné hodnotenie stavu Únie. Na rozdiel od tých rpedchádzajúcich nepredostrel žiadne veľkolepé vízie budúcnosti, jeho slová by sa dali zhrnúť ako: „Prežili sme, to je najväčší úspech.“ No, on prežil a môže sa tešiť na bruselský dôchodok vo vile v nejakej pokojnej portugalskej zátok. Pre nás ešte nič nekončí.

Cameron a Merkelová začali pomaly načrtávať plán redukcie komisárov na niečo medzi šiestimi až dvanástimi.

Máme tu spoločný fond na záchranu štátnych rozpočtov, možno budeme mať aj spoločný fond pre armádu.

Niektoré bruselské plány zatiaľ v posledných týždňoch a mesiacoch utrpeli neprijemné rany. Právna analýza Európskej rady zhodnotila plánovanú daň z finančných transakcií ako nezlučiteľnú s právom EÚ, čo pre jej proponentov znamená problém.

Program nákupu štátnych dlhopisov OMT vymyslený Európskou centrálnou bankou sa zase dostal pod paľbu nemeckých ekonómov. V spoločnom liste 136 z nich tvrdí, že tento program je právnym a ekonomických zlyhaním.

Dokonca sú údajne ohrozené aj kreslá komisárov. Tých je v súčasnosti 28 a ak pristúpi ďalšia krajina, Brusel bude musieť vypísať kreatívnu súťaž, ako nazvať kreslo toho 29. komisára. Cameron a Merkelová začali pomaly načrtávať plán redukcie komisárov na niečo medzi šiestimi až dvanástimi. Základy reformy by mali byť pripravené v roku 2014.

V niektorých prípadoch hlási ústup aj sám Brusel. Nielen nezávislé, ale aj európske výskumy potvrdzujú, že technické plodiny určené do palív výrazne zvyšujú ceny potravín. Niet divu, na Slovensku vďaka európskym reguláciám repka zaberá viac ako 10% plochy na osev, zatiaľ čo napríklad zelenina ani nie 0,5%. Nehovoriac o tom, že z hľadiska produkcie CO2 sú rovnako diskutabilné. Po novom by podiel biopalív na spotrebe energie v transporte mal tvoriť len 6% a cieľových 10% pre obnoviteľné zdroje musia pomôcť dosiahnuť elektromobily.

Pod paľbou sú ale aj základné piliere EÚ, najmä sloboda pohybu. Holandskí politici stále hlasnejšie kritizujú príchod Východoeurópanov na ich pracovné trhy. Na rozdiel od Nemcov považujú ľudí ochotných pracovať za príťaž.

Máme tu spoločný fond na záchranu štátnych rozpočtov, možno budeme mať aj spoločný fond pre armádu. Španielsko, Portugalsko a Taliansko navrhli spoločný fond na obranu, ktorý má byť odpoveďou na ekonomické problémy v Európe. Nie je to zaujímavé, že rôzne spoločné balíky presadzujú najviac tí, ktorí majú najprázdnejšie pokladnice?

francúzsky futbal!

To nevymyslíš, to je Francúzsko! Francúzska miliónárska daň, ktorá vysokoprijmovým ľuďom berie tri štvrtiny ich zárobku (a nejedného z nich už vyhnala z krajiny) má snáď trvať len dva roky. Niektorí boháči bojujú na vlastnom piesočku. Futbalová federácia má údajne na dosah výnimku z tejto dane pre futbalistov. Kašľať na priemyselníkov, nech si utečú aj na druhý koniec sveta, na čo je komu nejaká výroba. Treba zachrániť

U nás sa v pondelok rozbíha iná hra - bločková lotéria. Tak si to všetko cez víkend pekne pripravte, nech kríze zasadíme zdrvivujúci úder.

Martin Vlachynský

12.9.2013